

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1C/262/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613206126
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7613206126.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudkyňa JUDr. Jana Gargulová v právnej veci žalobcu I. I. X..H..E., F. Q. XXXX/XX, XXX XX F. X, Č. H., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova č. 4, Bratislava, proti žalovanej Y. F., A.. XX. X. XXXX, W. F. Č.. XXX/X, O., v konaní o zaplatenie 0,00 eur s prísl. takto

rozhodol:

Konanie o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne súd zastavuje.

V prevyšujúcej časti súd návrh **z a m i e t a** .

Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol vo veci účastníkov rozsudkom 1C 262/2013-58 zo dňa 19.9.2014.

Krajský súd v Košiciach uznesením 3Co 957/2014 - 99 zo dňa 30.11.2015 zrušil rozsudok súdu 1. stupňa a vrátil vec na ďalšie konanie.

Poukázal na to, že súd prvého stupňa vo veci nepostupoval podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, pretože nedoručoval žalobcovi podľa prílohy 2 Nariadenia „tlačivo B“ a to žiadosť súdu o doplnenie na opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky, aj keď žalobca k návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa Nariadenia predložil ako jediný listinný dôkaz iba predmetnú zmenku. Odvolaciemu súdu aj súdu prvého stupňa z ich rozhodovacej činnosti je známe, že obchodná spoločnosť F. X..H..E., F. XX, W. ako remitent (osoba, ktorej sa malo platiť zo zmenky) uvedená na predmetnej vlastnej zmenke, poskytovala a poskytuje spotrebiteľské úvery a vedie množstvo súdnych a exekučných sporov na súdoch v Slovenskej republike o vymáhanie peňažných pohľadávok zo spotrebiteľských úverov a na zabezpečenie týchto pohľadávok zo spotrebiteľských úverov vystavovala a prijímala zmenky, ktoré mali zabezpečovaciu funkciu k jeho pohľadávkam zo spotrebiteľských úverov voči spotrebiteľom podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v období od 1.8.2008, kedy tento Zákon o spotrebiteľských úveroch umožňoval zmenkou zabezpečiť nároky zo spotrebiteľských úverov. Predmetná zmenka bola vystavená dňa 6.5.2010, to znamená, že mohla byť vystavená iba na zabezpečenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie na platenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S účinnosťou od 1.1.2011 bola prijatá novela zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (účinný od 11.6.2010), ktorá okrem iného doplnila § 17 o odsek 3, podľa ktorého v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Od 1.5.2014 bolo toto ustanovenie zrušené,

ale nový zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa podľa § 5a ods. 1 písm. b/ s účinnosťou od 1.5.2014 označuje za neprípustné, aby zmenka mala vo vzťahu k spotrebiteľským úverom platobnú, či zabezpečovaciu funkciu.

Žalobca v tomto konaní uplatnil predmetnú peňažnú pohľadávku podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, preto súd prvého stupňa mal vec prejednávať podľa tohto nariadenia a nie podľa § 175 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa upravuje konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu iba na návrh žalobcu. Nemal preto prejednávanú vec právne posudzovať podľa Zákona č. 191/1950 Zb. - Zákon zmenkový a šekový, lebo žalobca vo veci nenavrhol vydať zmenkový platobný rozkaz. Predložená zmenka je v tomto konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 iba jedným z dôkazov na vydanie navrhovaného rozsudku. Nie je však jediným dôkazom, ako je to v konaní podľa § 175 O. s. p. pre vydanie zmenkového platobného rozkazu.

Odvolací súd navyše poukázal na to, že súd prvého stupňa nie je zmenkovým súdom podľa § 10 Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov, preto ani nemohol vo veci rozhodovať na základe predloženej zmenky ako jediného dôkazu v tomto konaní.

V prejednávanej veci z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že súd pri rozhodovaní vychádzal nielen z písomných informácií navrhovateľa priložených k návrhu, ale aj z exekučného spisu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 9Er/964/2012 a z listín v ňom obsiahnutých (rozhodcovský rozsudok, zmluva o úvere), pričom nevykonal dokazovanie týmito listinami, či už v zmysle Nariadenia alebo podľa Občianskeho súdneho poriadku a skutočnosti zistené z týchto listinných dôkazov považoval za skutočnosti známe súdu z jeho činnosti, ktoré v zmysle ustanovenia § 121 O. s. p. netreba dokazovať. S týmto záverom a postupom súdu prvého stupňa sa odvolací súd nestotožnil. Za skutočnosti známe súdu z jeho úradnej činnosti možno považovať vedomosť súdu o prebiehajúcich exekučných konaniach na základe návrhov pôvodného majiteľa zmenky spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., ktorá si uplatňovala nároky zo zmieniek, zabezpečujúcich nároky z úverových zmlúv, v ktorých vystavitelia zmieniek boli v postavení spotrebiteľa a kde exekučným titulom boli rozhodcovské rozsudky, ako aj vedomosť o neúspechu oprávneného v týchto exekučných konaniach. Konkrétne dôvody zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia v konkrétnych exekučných konaniach však nie sú také skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti, ktoré by mohol bez ďalšieho dokazovania využiť pri rozhodovaní o inej veci - teda ani v tejto veci.

V tomto konaní si žalobca uplatnil nárok zo zmenky podľa Nariadenia, nie z úverovej zmluvy, ktorú si súd prvého stupňa sám zabezpečil z exekučného spisu. Aj pre toto konanie platí zásada kontradiktórnosti konania, podľa ktorej súd rozhoduje na základe dôkazov predložených a označených účastníkmi konania a sám nemá pátrať po dôkazoch, ak ich účastníci nepredložia. Iba v prípadoch, ak ide o konanie, ktoré môže súd začať bez návrhu a v ďalších konaniach uvedených v § 120 ods. 2 O. s. p., je súd povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, aj keď ich účastníci nenavrhlí. O také konanie však v prejednávanej veci nejde. Žalobca si ani neuplatnil v tomto konaní predmetnú pohľadávku zo zmluvy o úvere, ale zo zmenky. Len žalobca je oprávnený v návrhu uviesť rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých si uplatňuje svoje právo v súdnom konaní. Žalobca si v tomto konaní uplatnil právo zo zmenky s návrhom na vydanie rozsudku. Súd nemôže vydať rozsudok len na základe zmenky, preto musí vyzvať žalobcu na predloženie doplňujúcich dokumentov podľa čl. 4/4 Nariadenia. O to viac, že predmetná zmenka sa týkala spotrebiteľských úverov, preto takýmto postupom - výzvou pre navrhovateľa na predloženie doplňujúcich dôkazov, súd chráni spotrebiteľa, pretože ak žalobca odmieta predložiť doplňujúce dôkazy, súd návrh pre neunesenie dôkazného bremena zamietne. Ak však súd sám vyhľadáva dôkazy z exekučného spisu, nechráni odporcu - spotrebiteľa, ale nahrádza dôkaznú povinnosť navrhovateľa v súdnom konaní v neprospech spotrebiteľa.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na listinných dôkazoch, ktoré si sám zabezpečil a s ktorými neoboznámil účastníkov konania, ktorí sa preto k týmto dôkazom nemali možnosť vyjadriť. Súdom prvého stupňa napriek tomu na pojednávaní dňa 19.9.2014 vyhlásil napadnutý rozsudok, čím odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom - vyjadriť sa k dôkazom, ktoré si zabezpečil súd prvého stupňa z iného spisu bez návrhu navrhovateľa a odporcu. Tieto listiny súd prvého stupňa nezaslal na vyjadrenie účastníkovi konania pred rozhodnutím vo veci, preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa prekvapivé, ako to správne uviedol žalobca v odvolaní.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, lebo takýmto postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom a predkladať doplňujúce doklady a podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, pretože

súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Uložil súdu prvého stupňa v ďalšom konaní vo veci konať podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu tak, ako to navrhol žalobca v návrhu. Súd prvého stupňa má preto vyzvať žalobcu "tlačivom B" - žiadosť súdu o doplnenie návrhu, pretože podľa čl. 4/4 Nariadenia informácie a dokumenty, ktoré predložil žalobca spolu s návrhom, nie sú dostatočné. Vyzve žalobcu, aby predložil listinné dôkazy alebo iné dôkazy svedčiace o oprávnenosti uplatnenej peňažnej pohľadávky, pretože predmetná zmenka nie je podľa Nariadenia v tomto konaní postačujúcim listinným dôkazom. Ak žalobca na túto výzvu súdu prvého stupňa na základe tlačiva „B“ podľa Nariadenia nebude reagovať alebo odmietne predložiť súdu iné dôkazy, súd prvého stupňa návrh pre neunesenie dôkazného bremena zamietne, pretože samotná zmenka nie je postačujúcim dôkazom v súdnom konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 pre vydanie rozsudku.

Súd prvého stupňa je podľa § 226 ods. 1 O. s. p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení.

Súd v zmysle pokynu odvolacieho súdu doručil žalobcovi tlačivo B podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia ES 861/2007.

Žalobca ani jeho zástupca sa napriek vykázanému doručeniu pojednávania nezúčastnili, preto súd pojednával v ich neprítomnosti.

Zástupca žalovaného pre prípad vykonania dokazovania žiadal pojednávanie odročiť a oboznámiť žalobcu s dôkazmi, aby žalobca mohol uplatniť svoje právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Zároveň podaním z čl. 114 zobral svoj návrh v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne z uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne späť.

V zmysle § 96 ods. 1,3 O.s.p. súd konanie v tejto časti zastavil.

Žalovaná s návrhom nesúhlasila. Potvrdila, že podpísala zmenku, ktorá sa vzťahuje k zmluve č. 7054138, nebola však oboznámená, že súčasťou zmluvy je aj zmenka. Dodnes nevie, čo zmenka znamená a v prípade, žeby táto skutočnosť bola zrejmalá, k uzatvoreniu zmluvy o úvere by nedošlo. Potvrdila, že zmenku, ktorá sa vzťahuje k zmluve č. 7054138, uzatvárala, a nebola oboznámená o tom, že súčasťou je aj zmenka. Dodnes nevie, čo zmenka znamená a v prípade, žeby jej táto skutočnosť bola zrejmalá, k uzatvoreniu zmluvy by nedošlo. Nárok žalobcu neuznala. Trovy konania si neuplatnila.

Žalobca k návrhu predložil originál zmenky vystavenej žalovaným dňa 11. 2. 2009 s nasledovnými údajmi:

Označenie: jedná sa o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu

Miesto vystavenia: v X. A. Q.

Dátum vystavenia: 11. 2. 2009

Zmenková suma: 1 052 €

Vyhlasenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: F. X..H..E.., G.: XX XXX XXX, F. XX, XXX XX W. sumu dvestodeväťdesiatštyri EUR a zmenkový úrok 0,25 % denne od 25. 7. 2009

Splatné: F. X..H..E.., F. XX, XXX XX W.

Doložka: „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa. Podľa článku 4 ods. 4. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu /ďalej Nariadenie/ ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené, a pokiaľ sa pohľadávky nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené

doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Súd v zmysle pokynu odvolacieho súdu zaslal žalobcovi tlačivo B v zmysle článku 4 ods. 4. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým žalobcu vyzval na predloženie dôkazov o oprávnenosti uplatnenej peňažnej pohľadávky.

Žalobca na to odpovedal prípisom, že on poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, preto nemá čo doplniť alebo upraviť.

Na základe takto vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh žalobcu nie je opodstatnený.

Predmetom tohto konania je návrh žalobcu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie). V tomto návrhu žiadal, aby súd zaviazal žalovaného do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 0 €, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy

- 1052 € od 5. 7. 2009 do 10. 1. 2011, čo predstavuje sumu 1407,05 € a

- zo sumy 1032 € od 11. 1. 2011 do 17. 1. 2011, čo predstavuje 18,06 €,

6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy

- 1052 € od 1.12. 2009 do 10. 1. 2011, čo predstavuje sumu 70,40 € a

- zo sumy 1032 € od 11. 1. 2011 do 17. 1. 2011, čo predstavuje 1,19 €, bez sumy 465,70 €, ktoré odporca na úroky už zaplatil,

zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy teda 3,51 € a náhradu všetkých trov konania. V časti údaje o pohľadávke navrhovateľ uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 11.2. 2009 na zmenkovú sumu vo výške 1052 €, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 20.7.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 11.2.2009 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 25.7.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, ale vystaviteľ doposiaľ zaplatil na zmenkovú sumu 1 052 € a na úroky 465,70 €.. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, žalovaný ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Žalobca určil ako príslušný súd podľa bydliska žalovaného v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a) Nariadenia, príslušnosť okresného súdu podľa oznámenia Slovenskej republiky Komisii.

Po takto vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že nároku žalobcu opierajúceho sa o plnenie z vystavenej zmenky nie je možné vyhovieť.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca súdom požadované údaje nedoplnil, a tak, ako to skonštatoval odvolací súd, nemohol súd vydať rozsudok len na základe zmenky, preto vyzval žalobcu na predloženie doplňujúcich dokumentov podľa čl. 4 ods.4 Nariadenia chrániac pritom spotrebiteľa.

Tým, že žalobca odmietol predložiť doplňujúce dôkazy, súd návrh pre neunesenie jeho dôkazného bremena zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (zásada úspechu) s použitím § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.. V konaní bol úspešný žalovaný účastník, ktorý si trovy neuplatnil, preto ich náhradu súd účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.